

تست خودکار با Mocha

تست خودکار ، در توسعه کد استفاده شده و در پروژه‌ها به صورت گسترده از آن استفاده می‌شود.

@alithecodeguy

چرا به تست نیاز داریم؟

وقتی فانکشنی می‌نویسیم معمولا می‌توانیم تصور می‌کنیم که چه کاری انجام خواهد داد و چه ورودی‌هایی منجر به چه خروجی‌هایی می‌شود. در طول پروژه‌ها پروژه می‌توانیم فانکشن‌ها را اجرا کنیم تا ببینیم آیا خروجی‌های مدنظر ما را تولید می‌کنند یا خیر. برای مثال می‌توانیم این کار را در کنسول نیز انجام دهیم. اگر خطایی رخ دهد ، آن را برطرف می‌کنیم و دوباره فانکشن را اجرا می‌کنیم و نتیجه را چک می‌کنیم. آنقدر این کار را انجام می‌دهیم تا دیگر خطایی پیدا نکنیم.

ولی اینگونه تست کردن‌های دستی ، خیلی جالب نیستند.

هنگامی که به صورت دستی کدی را تست می‌کنید ، به احتمال زیاد چیزی از قلم خواهد افتاد.

فرض کنید می‌خواهیم فانکشنی به نام f بسازیم. کد آن را نوشته سپس آن را تست می‌کنیم : $f(1)$ کار می‌کند ولی $f(2)$ به درستی کار نمی‌کند. کد را تصحیح کرده و اکنون $f(2)$ نیز کار می‌کند. به نظر شما کامل شد؟ ولی یادمان رفت که دوباره $f(1)$ را تست کنیم. در این گونه موارد امکان بروز خطا وجود دارد.

این اتفاق خیلی معمول است. هنگامی که کدی را توسعه می‌دهیم ، حالت‌های زیادی را در ذهن داریم ولی خیلی بعید است که برنامه نویس بعد از هر تغییر تمام آن حالات را چک کند. پس ممکن است به راحتی با تصحیح یک خطا ، دیگری به خطا برخورد کند.

تست خودکار به این معنی است که تست‌ها ، مجزا از کد اصلی نوشته می‌شوند. این تست‌ها ، کد ما را به روش‌های مختلف اجرا می‌کنند و نتیجه را با چیزی که انتظار می‌رود مقایسه می‌کنند.

توسعه رفتار محور – Behavior Driven Development (BDD)

@alithecodeguy

با تکنیکی به نام BDD شروع می‌کنیم.

برای فهم بهتر BDD ، با نمونه‌های عملی ، آن را توضیح خواهیم داد.

فرض کنید می‌خواهیم فانکشن $\text{pow}(x,n)$ را به شکلی بنویسیم که عدد صحیح x را به توان n برساند. فرض می‌کنیم $n \geq 0$.

این نمونه فقط یک مثال است. عملگر ****** در جاوا اسکریپت وجود دارد که همین کار را انجام می‌دهد ولی در اینجا، تمرکز ما بر روی جریان و فرآیند توسعه کد است که از این روش در نمونه‌های پیچیده‌تر نیز می‌توان استفاده کرد.

قبل از اینکه کد pow را بنویسیم، می‌توانیم تصور کنیم که این کد چه کاری انجام خواهد داد و آن را شرح بدهیم.

این شرح، specification یا به اختصار spec نامیده شده و شامل موارد استفاده همراه با تست آنها می‌شود. مثلاً:

```
describe("pow", function() {  
  it("raises to n-th power", function() {  
    assert.equal(pow(2, 3), 8);  
  });  
});
```

@alithecodeguy

هر spec سه بخش اصلی دارد که در مثال بالا آن را مشاهده می‌کنید:

describe("title", function() { ... })

چه عملکردی را داریم شرح می‌دهیم. در مثال ما، ما فانکشن pow را شرح می‌دهیم. از بلاک‌های it هم برای گروه‌بندی workerها استفاده می‌کنیم.

it("use case description", function() { ... })

در عنوان بلاک it به زبان آدمیزاد توضیح می‌دهیم که این مورد استفاده خاص چیست و آرگومان دوم هم فانکشنی است که آن تست را انجام می‌دهد.

assert.equal(value1, value2)

اگر کد پیاده‌سازی شده صحیح باشد، کد داخل بلاک it باید بدون خطا اجرا شود.

فانکشن‌های **assert.*** برای این استفاده می‌شوند که چک کنیم pow آنطور که انتظار می‌رود کار می‌کند یا خیر. در این مثال از یکی از آنها استفاده کردیم: **assert.equal**. این متد، آرگومان‌ها را مقایسه کرده و اگر برابر نباشند اعلام می‌کند که خطایی رخ داده است. در این مثال نتیجه **pow(2,3)** را با 8 مقایسه می‌کند. مقایسه‌های دیگری نیز وجود دارند که در ادامه خواهیم دید.

specها می‌توانند اجرا شوند و تست‌های داخل بلاک it را اجرا کنند. در ادامه به صورت عملی انجام خواهیم داد.

جریان توسعه

جریان توسعه معمولاً به شکل زیر است:

۱- یک spec اولیه به همراه تست‌هایی برای عملکردهای ابتدایی آن نوشته می‌شود.

۲- پیاده‌سازی اولیه صورت می‌گیرد.

۳- برای چک کردن اینکه آیا کار می‌کند یا خیر، از فریم ورکی به نام Mocha استفاده می‌کنیم که specها را اجرا می‌کنند. اگر تست‌ها درست اجرا نشوند، خطا نمایش داده می‌شود. در این صورت کدها را اصلاح کرده تا بالاخره درست کار کنند.

۴- اکنون به یک پیاده‌سازی ابتدایی به همراه تست‌های آن رسیدیم.

۵- اکنون موارد جدیدی به spec اضافه می‌کنیم که احتمالا هنوز پیاده‌سازی نشده‌اند. به همین خاطر تست‌ها خطا می‌دهند.

۶- به مرحله ۳ برمی‌گردیم و پیاده‌سازی را تکمیل می‌کنیم تا تست‌ها به درستی اجرا شده و خطایی بروز ندهد.

۷- مراحل ۳ تا ۶ را آنقدر تکرار می‌کنیم تا فانکشن مورد نظر آماده شود.

پس توسعه یک فرآیند iterative است. یعنی spec را می‌نویسیم، پیاده‌سازی می‌کنیم، مطمئن می‌شویم که تست‌ها را پاس می‌کند، سپس تست‌های بیشتری می‌نویسیم و مطمئن می‌شویم که آنها را نیز پاس می‌کند و همینطور الی آخر. در نهایت ما هم کدی صحیح و قابل اجرا و هم تست‌های آن را داریم.

بیاپید این مراحل را در مثال عملی خودمان بررسی کنیم.

مرحله اول تقریبا انجام شد: spec ابتدایی برای pow را نوشتیم. حال قبل از اینکه پیاده‌سازی را انجام دهیم، اجازه بدهید از تعدادی کتابخانه جاوااسکریپت استفاده کنیم تا ببینیم چیزی که نوشتیم کار می‌کند یا خطا می‌دهد. (خطا خواهند داد)

@alithecodeguy

اجرای spec ها

در این آموزش از کتابخانه‌های جاوا اسکریپتی زیر برای تست استفاده می‌کنیم:

Mocha – به عنوان فریم ورک اصلی: این کتابخانه فانکشن‌های معمول تست مثل describe و it و فانکشن اصلی اجرای تست‌ها را داخل خودش دارد.

Chai: کتابخانه‌ای که assertهای زیادی داخل خودش دارد که به ما اجازه می‌دهد از آنها استفاده کنیم. در حال حاضر فقط به assert.equal نیاز داریم.

Sinon: کتابخانه‌ای برای تحت نظر قرار دادن فانکشن‌ها، تقلید فانکشن‌های داخلی و غیره. در ادامه به آن نیاز خواهیم داشت.

از این کتابخانه‌ها هم در سمت مرورگر و هم در سمت سرور می‌توان استفاده نمود. در اینجا ما در سمت مرورگر از آن استفاده می‌کنیم.

سورس کامل یک صفحه وب به همراه این کتابخانه‌ها به شکل زیر است:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <!-- add mocha css, to show results -->
  <link rel="stylesheet" href="https://cdnjs.cloudflare.com/ajax/libs/mocha/3.2.0/mocha.css">
  <!-- add mocha framework code -->
  <script src="https://cdnjs.cloudflare.com/ajax/libs/mocha/3.2.0/mocha.js"></script>
  <script>
    mocha.setup('bdd'); // minimal setup
  </script>
  <!-- add chai -->
  <script src="https://cdnjs.cloudflare.com/ajax/libs/chai/3.5.0/chai.js"></script>
  <script>
    // chai has a lot of stuff, let's make assert global
    let assert = chai.assert;
  </script>
</head>
<body>

  <script>
    function pow(x, n) {
      /* function code is to be written, empty now */
    }
  </script>
  <!-- the script with tests (describe, it...) -->
  <script src="test.js"></script>

  <!-- the element with id="mocha" will contain test results -->
  <div id="mocha"></div>
  <!-- run tests! -->
  <script>
    mocha.run();
  </script>
</body>
</html>
```

صفحه بالا را می توان به پنج بخش تقسیم کرد:

@alithedeguy

۱- `<head>` : اضافه کردن کتابخانه های ثانویه و استایل ها برای کارهای تستی

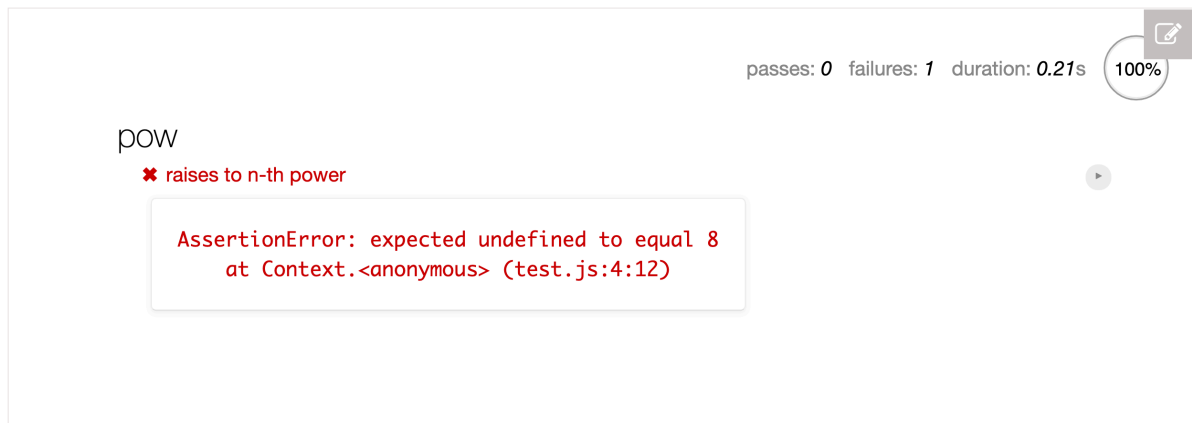
۲- `<script>` : حاوی فانکشنی که می خواهیم تست کنیم. در مثال ما : `pow`

۳- تست ها : در مثال ما اسکریپت خارجی به نام `test.js` که شامل `describe("pow", ...)` توضیح داده شده از صفحات قبل است.

۴- المان `<div id="mocha">` که برای نمایش خروجی Mocha به کار می رود.

۵- تست ها بوسیله دستور `mocha.run()` اجرا می شوند.

نتیجه :

در حال حاضر تست `fail` می شود چرا که خطایی وجود دارد. فانکشن `pow` ما خالی بوده و هنوز چیزی داخلش ننوشتیم به همین خاطر به جای ۸ مقدار `undefined` را برمی گرداند.

به عنوان یک نکته جانبی این موضوع را نیز در نظر داشته باشید که تست های سطح بالایی مثل `karma` وجود دارند که عملیات خودکار سازی تست ها را ساده تر می کنند.

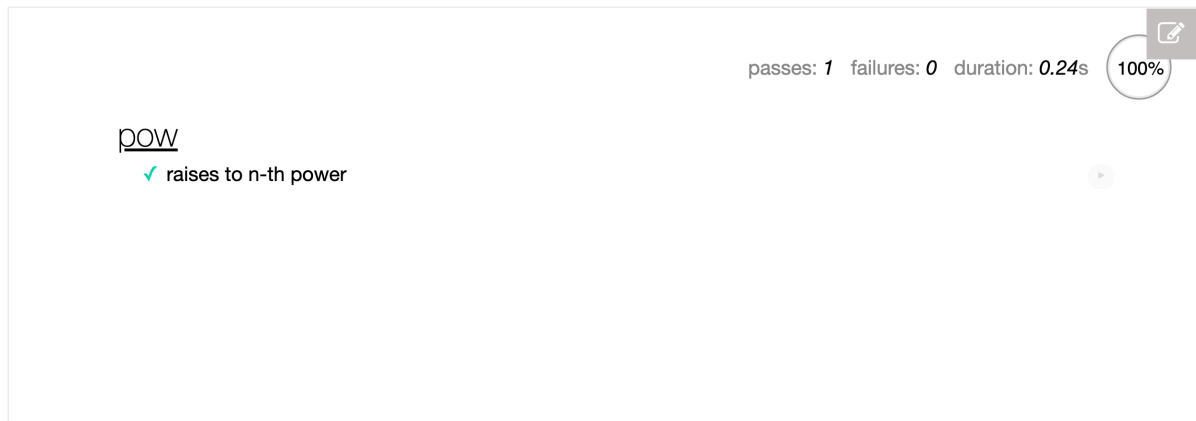
پیاده سازی اولیه

بیایید با هم یک پیاده سازی اولیه از `pow` انجام دهیم که تست ها را `pass` می کند :

```
function pow(x, n) {  
  return 8; // :) we cheat!  
}
```

@alithedeguy

واو! تست ما کار می‌کند!

کاری که انجام دادیم یک تقلب بود. فانکشن درست کار نمی‌کند بلکه تحت هر شرایطی عدد ۸ را برمی‌گرداند که استثنا برای مثال `pow(2,3)` درست کار می‌کند ولی برای باقی محاسبات مثل `pow(3,4)` درست کار نخواهد کرد. ولی اگر بخواهیم روراست باشیم این موضوع بسیار معمول بوده و بسیار اتفاق می‌افتد که تست‌ها `pass` شوند ولی فانکشن درست کار نکند. `spec` ما ناقص است و باید `use case` های بیشتری به آن اضافه کنیم. بیایید تست دیگری اضافه کنیم که `pow(3,4) = 81` را بررسی نماید.

به ۲ طریق می‌توانیم این کار را انجام دهیم:

۱- روش اول: `assert` های بیشتری به `it` موجود اضافه کنیم:

```
describe("pow", function() {
  it("raises to n-th power", function() {
    assert.equal(pow(2, 3), 8);
    assert.equal(pow(3, 4), 81);
  });
});
```

۲- روش دوم: دو تا تست مجزا بسازیم:

```
describe("pow", function() {
  it("2 raised to power 3 is 8", function() {
    assert.equal(pow(2, 3), 8);
  });
  it("3 raised to power 4 is 81", function() {
    assert.equal(pow(3, 4), 81);
  });
});
```

تفاوت این دو روش در این است که هنگامی که `assert` با خطا مواجه شود ، بلاک `it` متوقف شده و تمام می شود. پس در روش اول اگر `assert` اول با خطا مواجه شود ، نتیجه `assert` بعدی را نخواهیم دید .

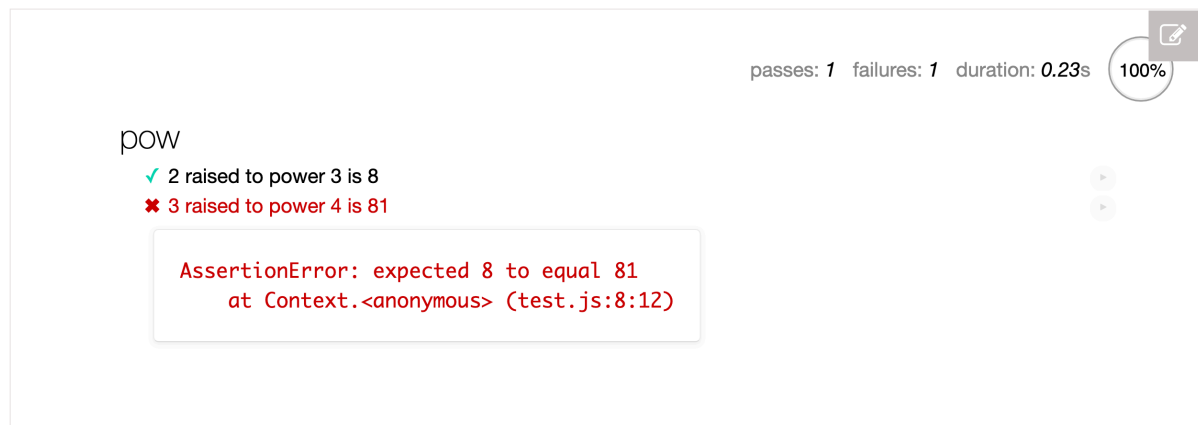
جداسازی تست ها مفیدتر است چرا که اطلاعات بیشتری از نحوه کار فانکشن در اختیار ما قرار می دهد پس روش دوم پیشنهاد می شود. در کنار همه اینها ، یک قانون دیگر وجود دارد که توصیه می شود رعایت کنید :

@alithcodeguy

هر تست فقط برای بررسی یک چیز استفاده شود.

اگر دیدید تستی شامل دو چک کردن مستقل می باشد ، بهتر است آن را به دو تست ساده تر تبدیل کنید . پس بیایید با روش دوم ادامه دهیم .

نتیجه :

همانگونه که انتظار داشتیم تست ما با خطا مواجه شد چرا که فانکشن `pow` تحت هر شرایطی ۸ برمی گرداند در صورتی که در تست دوم باید ۸۱ بشود .

بهبود و تکمیل پیاده سازی فانکشن

حال فانکشن خود را به صورت واقعی می نویسیم :

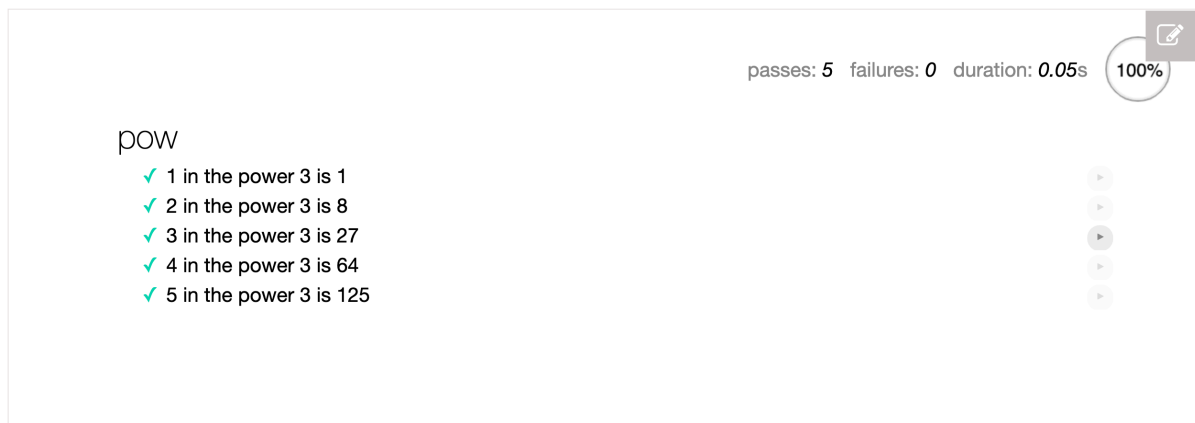
```
function pow(x, n) {  
  let result = 1;  
  for (let i = 0; i < n; i++) {  
    result *= x;  
  }  
  return result;  
}
```

@alithcodeguy

برای اینکه مطمئن بشویم فانکشن به صورت صحیح کار می کند بیایید تست های بیشتری انجام دهیم. به جای اینکه بلاک های it را به صورت دستی بنویسیم ، می توانیم آنها را داخل حلقه for تولید کنیم:

```
describe("pow", function() {  
  function makeTest(x) {  
    let expected = x * x * x;  
    it(`${x} in the power 3 is ${expected}`, function() {  
      assert.equal(pow(x, 3), expected);  
    });  
  }  
  for (let x = 1; x <= 5; x++) {  
    makeTest(x);  
  }  
});
```

@alithecodeguy

describe های تودرتو

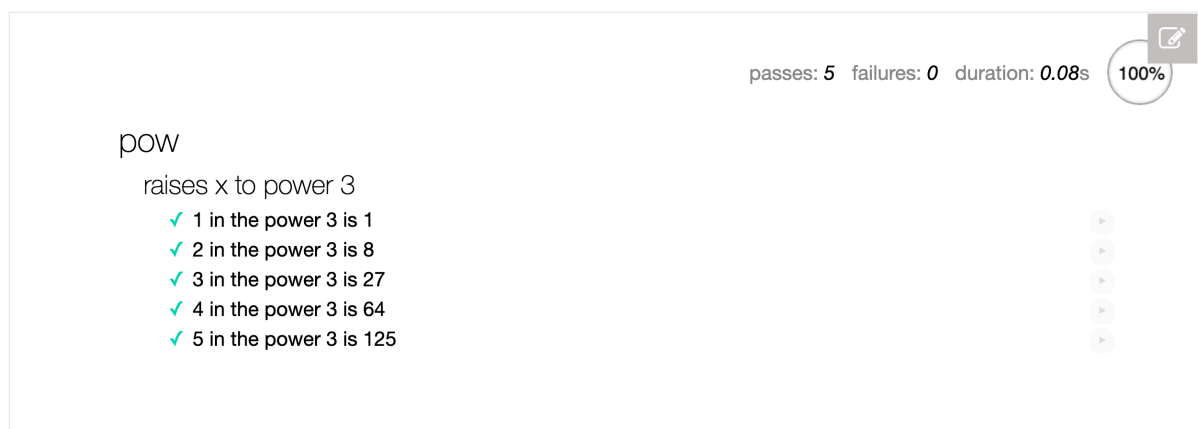
حال می خواهیم باز هم تست های بیشتری بنویسیم. ولی قبل از آن باید فانکشن کمکی makeTest و حلقه for را داخل یک گروه قرار دهیم. در تست های دیگر به makeTest نیاز نداریم و فقط در حلقه for از آن استفاده می کنیم. گروه بندی بوسیله یک describe درونی دیگر انجام می شود.

```
describe("pow", function() {  
  describe("raises x to power 3", function() {  
    function makeTest(x) {  
      let expected = x * x * x;  
      it(`${x} in the power 3 is ${expected}`, function() {  
        assert.equal(pow(x, 3), expected);  
      });  
    }  
  })  
});
```

@alithecodeguy


```
});  
}  
for (let x = 1; x <= 5; x++) {  
  makeTest(x);  
}  
});  
// ... more tests to follow here, both describe and it can be added  
});
```

describe درونی یک زیرگروه جدید از تست‌ها را تعریف می‌کند. در خروجی، نتیجه تست درونی را با عنوان جداگانه‌ای می‌بینیم:

در آینده می‌توانیم بلاک‌های describe و it دیگری نیز به بالاترین سطح اضافه کنیم که فانکشن‌های کمکی خودشان را دارند و به makeTest دسترسی ندارند.

beforeEach/afterEach و before/after

می‌توانیم فانکشن‌های before/after تعریف کنیم تا قبل یا بعد از هر تست اجرا شوند، همچنین می‌توانیم فانکشن‌های beforeEach/afterEach تعریف کنیم تا قبل یا بعد از هر بلاک it اجرا شوند.

```
describe("test", function() {  
  before() => alert("Testing started – before all tests");  
  after() => alert("Testing finished – after all tests");  
  beforeEach() => alert("Before a test – enter a test");  
  afterEach() => alert("After a test – exit a test");  
  it('test 1', () => alert(1));  
  it('test 2', () => alert(2));  
});
```

خروجی :

Testing started – before all tests (before)

Before a test – enter a test (beforeEach)

1

After a test – exit a test (afterEach)

Before a test – enter a test (beforeEach)

2

After a test – exit a test (afterEach)

Testing finished – after all tests (after)

معمولا از این توابع برای مقدار دهی اولیه یا صفر سازی کانتورها یا چیزهای دیگر بین تست ها استفاده می شود.

توسعه spec

عملکرد اصلی pow کامل و اولین مرحله توسعه انجام شد. حال به سراغ مراحل بعدی توسعه آن برویم.

همانطور که می دانیم فانکشن $\text{pow}(x,n)$ باید با مقادیر صحیح و مثبت n کار کند. هنگام بروز خطا در محاسبات ریاضی، جاوا اسکریپت معمولا NaN برمی گرداند. بیاید همین کار را برای مقادیر نادرست n نیز انجام دهیم.

ابتدا spec آن را توسعه بدهیم!

```
describe("pow", function() {  
  // ...  
  it("for negative n the result is NaN", function() {  
    assert.isNaN(pow(2, -1));  
  });  
  it("for non-integer n the result is NaN", function() {  
    assert.isNaN(pow(2, 1.5));  
  });  
});
```

نتیجه به صورت شکل صفحه بعد نمایش داده خواهد شد :

تست‌های جدید **fail** خواهند شد چرا که پیاده سازی فانکشن **pow** آنها را پوشش نمی‌دهد. **BDD** اینگونه کار می‌کند: ابتدا تست‌های **fail** را می‌نویسیم، سپس فانکشن را طوری توسعه می‌دهیم که تست‌ها **fail** نشوند.

سایر assertionها

توجه داشته باشید که `assert.isNaN`، `NaN` بودن را چک می‌کند.

assertionهای دیگری در **Chai** موجود است برای مثال:

`assert.equal(value1, value2)` – checks the equality `value1 == value2`.

`assert.strictEqual(value1, value2)` – checks the strict equality `value1 === value2`.

`assert.notEqual`, `assert.notStrictEqual` – inverse checks to the ones above.

`assert.isTrue(value)` – checks that `value === true`

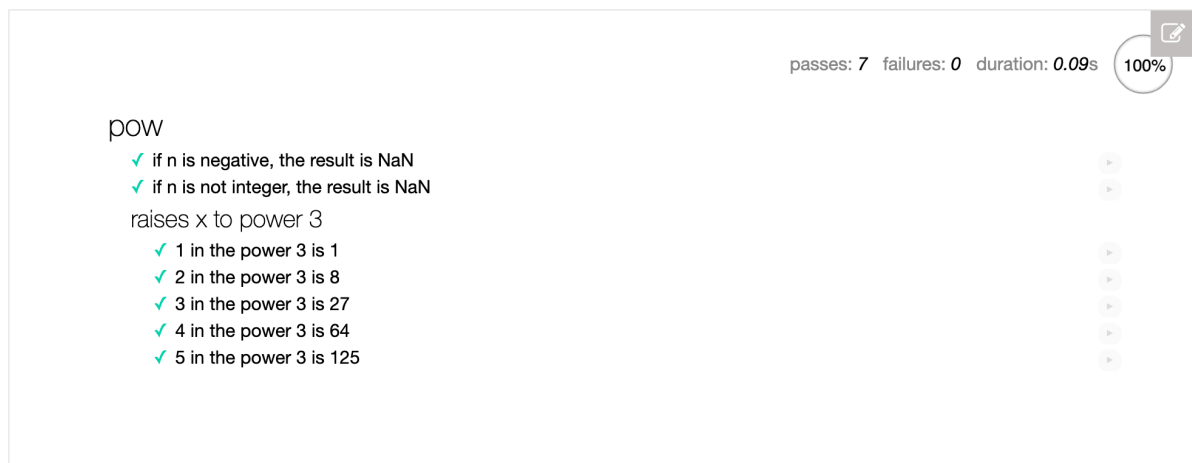
`assert.isFalse(value)` – checks that `value === false`

بنابراین، برای تکمیل **pow** باید چند خط به آن اضافه کنیم:

```
function pow(x, n) {  
  if (n < 0) return NaN;  
  if (Math.round(n) !== n) return NaN;  
  let result = 1;  
  for (let i = 0; i < n; i++) {  
    result *= x;  
  }  
  return result;  
}
```

@alithecodeguy

حال تمامی تست‌ها pass می‌شود:

خلاصه :

در BDD ابتدا تست‌ها نوشته شده سپس پیاده سازی انجام می‌شود. در آخر هم spec و هم کد اصلی را داریم.

spec را به سه طریق می‌توان استفاده کرد:

- ۱- به عنوان Test : آنها تضمین می‌کنند که کد درست کار کند.
 - ۲- به عنوان Doc : عناوین describe و it عملکرد فانکشن را شرح می‌دهند.
 - ۳- به عنوان Example : تست‌ها ، نمونه‌های واقعی از نحوه استفاده از فانکشن‌ها هستند.
- با spec‌ها به راحتی می‌توانیم کدها را ارتقا ، تغییر و یا حتی از صفر بنویسیم و مطمئن باشیم که همچنان به صورت صحیح کار می‌کند. این موضوع مخصوصا در پروژه‌های بزرگ که فانکشن‌های نوشته شده در جاهای متفاوتی استفاده می‌شود کاربرد دارد. در چنین موقعیتی اگر تغییری روی کد اصلی انجام شود ، هیچ راهی وجود دارد ندارد تا مطمئن شویم که کد همه جا درست کار می‌کند.

بدون تست‌ها ، دو راه پیش روی ما وجود دارد:

- ۱- بدون توجه به اثرات جانبی ، تغییرات را انجام دهیم و منتظر بشینیم تا باگ‌های متفاوتی بروز پیدا کند.

۲- اگر بروز خطا ، در دسر بزرگی به همراه دارد ، کدها را تغییر نداده و بروزرسانی نکنیم.

تست خودکار کمک می کند که این مشکلات برطرف شوند!

اگر پروژه همراه با تست انجام شود ، چنین مشکلاتی بروز نخواهد کرد. بعد از هر تغییر ، کافی است تست ها را اجرا کنیم تا حالات متفاوتی در کسری از ثانیه اجرا شود.

کدی که همراه با تست نوشته شود ، ساختار بهتری دارد.

به طور طبیعی ، کدی که همراه با تست خودکار نوشته شود را راحت تر می توان اصلاح کرد و ارتقا داد. ولی دلیل دیگری نیز وجود دارد. برای نوشتن تست ها ، کد باید به صورتی سازمان دهی شود که وظیفه هر فانکشن ، ورودی و خروجی آن مشخص باشد و این به معنای ساختار و معماری خوب از ابتدای کار است.

در واقعیت ، تست نویسی کار ساده ای نمی باشد. گاهی اوقات نوشتن spec قبل از کد واقعی کار دشواری است چرا که هنوز رفتار دقیق فانکشن معلوم نیست. ولی به صورت کلی ، نوشتن تست ، سرعت توسعه را افزایش داده و کد نوشته شده را پایدارتر می کند.

در آموزش های بعدی ، task های مختلفی را همراه با تست آنها خواهید دید.

لازمه نوشتن تست ها ، دانش مناسبی از جاوا اسکریپت است. ولی ما هنوز در ابتدای راه هستیم. پس برای اینکه راحت تر پیش برویم ، فعلا نیازی ندارید که تست بنویسید ولی باید بتوانید آنها را بخوانید ، هر چند که ممکن است کمی پیچیده تر از مثال های این بخش باشند.

@alithecodeguy